

ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

УДК 911

В. Пазинич, канд. геогр. наук, О. Галів

ЧИ ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ Є НАСПРАВДІ ГЛОБАЛЬНИМ?

*Розглянуто факти, що суперечать глобальним проявам потепління.**There are considered facts, that conflict with global effects of the warming.*

У серпні 2005 р. автори відвідали одну з вершин північно-східного передгір'я Скелястих гір у верхів'ях річки Red Deer (Червоний Олень). Хребет, до складу якого входила вершина, був першим, на схилах якого чітко відстежувалася верхня межа зони лісів (рис. 1).

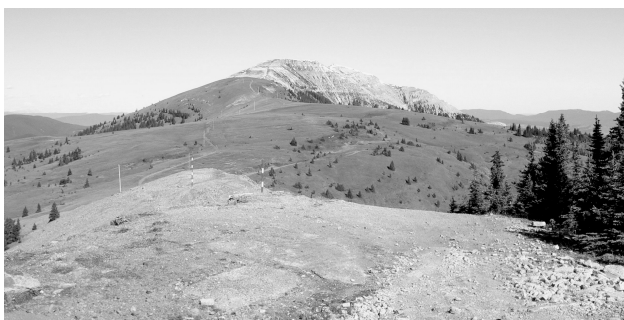

Рис. 1. Фотознімок вершини одного з хребтів північно-східного передгір'я Скелястих гір

Під час огляду вершини привернула увагу велика кількість повалених дерев. Стан стовбурів та вивернутого коріння вказували на те, що їх падіння відбувалося в різний час. Інтуїтивно був зроблений знімок одного з таких стовбурів (рис. 2.). Уже після повернення до Києва, при перегляді знімків, впала в око невідповідність між товщиною стовбура та дерев, що сьогодні ростуть на цій висоті. На вставці (рис. 2.) видно, що його товщина становить кілька десятків сантиметрів, у той час, як товщина сучасних дерев не перевищує 15–20 см. Пригадалося, що стовбури повалених дерев на схилі вершини утворюють смугу вздовж усієї горішньої межі лісу. Для отримання додаткової інформації у серпні 2006 р. О. Галів зробив ще серію фотознімків, які однозначно вказують на опускання верхньої межі зони лісу. Але говорити сьогодні про масштаби явища без цілеспрямованих досліджень є завчасним, особливо у час, коли більшість видань переповнені статтями про глобальне потепління. Стан деревини вказує на те, що відмирання лісу почалося багато десятиліть тому і, швидше за все, не пов'язане з надмірним використанням вуглеводневого палива. З розмірів стволів можна стверджувати, що ще кілька десятиліть тому клімат північно-східного передгір'я Скелястих гір був дещо теплішим.

Рис. 2. Стовбури повалених дерев на горішній межі зони лісів

Рис. 3. Відмирання дерев у верхній частині зони лісів

Слід зауважити, що під час обговорення цієї проблеми доц. С. Романчук розповів, що подібне явище ним було помічене і в Карпатах, зокрема у верхів'ях Чорної Тиси.

Наведені факти, хоча і є переконливими, сьогодні не можуть розглядатися як підстава для будь-яких висновків. Але вони дають право говорити про наявність проблеми та її цілеспрямованого вивчення.

Надійшла до редколегії 29.08.06